

Suomen Työturvallisuuden Liitto STYL ry:n kommentti liittyen kertakäyttöisten hengityksensuojainten käyttöön tilanteissa, joissa mahdollisesti voidaan altistua koronavirukselle (COVID-19)

STYL ry on seurannut koronavirukseen liittyvää keskustelua sekä perinteisessä että sosiaalisessa mediassa. Yhdistys on todennut, että henkilönsuojaimiin liittyviä termejä ja kuvamateriaalia on käytetty mediassa osin virheellisesti.

Oikean suojaimen valinta ja ohjeiden mukainen käyttö on aina erityisen tärkeää. Hengityssuojaimen ja suu-nenäsuojusten välinen ero on suojaavuuden kannalta iso.

Hengityksensuojaimella tarkoitetaan tässä kommentissa kertakäyttöistä henkilönsuojainta, jonka teho ja toimivuus ammattikäytössä on testattu yhteiseurooppalaisen standardin (EN149:2001) mukaisesti. Tuotteista ja pakkauksista löytyvät asetuksen mukaiset merkinnät mm. suojaustehosta. Standardin EN149:2001 mukaisesti FFP3 -luokan hengityksensuojain suodattaa vähintään 99 % hengitysilmassa olevista hiukkasista. Vastaavasti FFP2 -luokan hengityksensuojain suodattaa vähintään 94 % ilman hiukkasista. Bakteerit ja virukset lukeutuvat edellä mainittuihin hiukkasiin.

FFP3 -luokan hengityksensuojain antaa parhaan suojan koronavirukselta suojautumiseen ja FFP1 -suojausluokan hengityksensuojainta ei suositella käytettäväksi tähän tarkoitukseen lainkaan.

Kertakäyttöistä hengityksensuojainta käytettäessä suojaavuuden kannalta olennaista on suojaimen oikeanlainen pukeminen ja reunoilta tiivis istuvuus. On hyvä huomioida, että istuvuutta ja tiiviyttä heikentää käyttäjän partakarvoitus. Pukemisohjeet löytyvät suojauspakkauksesta ja tarvittaessa niitä on saatavilla hengityksensuojainten valmistajilta. Kertakäyttöisen hengityksensuojaimen käyttöikä on maksimissaan yksi työpäivä.

Kertakäyttöisessä hengityksensuojaimessa on usein myös käyttömukavuutta parantava uloshengitysventtiili. Tämän tyyppistä suojaainta käytettäessä tulee huomioida, että se suojaaa hengityksensuojaimen käyttäjää, mutta ei estä mahdollisten virusten leviämistä ympäristöön uloshengitysventtiilin kautta.

Suu-nenäsuojuksia eli kirurgisia leikkausmaskeja käytetään ensisijaisesti terveydenhuollossa. Esimerkiksi kirurgien käyttämien leikkausmaskien ensisijainen käyttötarkoitus on potilaan ja ympäristön suojaaminen hoitohenkilökunnan uloshengitysilmalta ja sen sisältämillä pisaroilta. EU:n henkilönsuojainasetusta 2016/425 käsittelevässä EU:n komission oppaassa todetaan, että kirurgisia suu-nenäsuojuksia ei luokitella henkilönsuojaimiksi. Leikkausmaskien eli suu-nenäsuojuksien luokitus perustuu EN 14683:2005 standardiin ja ne on hyväksytty Lääkelaitesetuksen 2017/745 tai sen edeltäjien mukaisesti.

Kirurgiset leikkausmaskit eli suu-nenäsuojukset eivät suojaa käyttäjäänsä ilmateitse leviäviltä infektioilta ja hiukkasilta. Ilmateitse leviäviltä hiukkasilta suojautumiseen käytetään kertakäyttöistä hengityksensuojainta.

Kuvat alla vasemmalta oikealle:

- kertakäyttöinen hengityksensuojain ilman uloshengitysventtiiliä
- kertakäyttöinen hengityksensuojain uloshengitysventtiilillä
- kaksi esimerkkiä kirurgisista suu-nenäsuojuksista

Huomioitavaa on, että pelkästään hengityksensuojainta käyttämällä ei voi suojautua koronavirukselta. COVID-19 leviää esimerkiksi kosketustartuntana pinnoilta, sekä pisaratartuntana. Suojautumisen kannalta olennaisia henkilönsuojaimia ovat myös kertakäyttöiset käsineet ja suojahaalarit, sekä silmien- ja kasvojen suojaimet. Lisätietoa näistä suojaimista saatavilla STYL ry:n jäsenyryksistä <https://www.styl.fi/jasenyrykset-members/>.

Tähän mennessä Maailman terveysjärjestö ([WHO](#)) ei ole antanut suurelle yleisölle suositusta käyttää henkilönsuojaimia, hengityksensuojaimet mukaan lukien.

Lue myös Suomen Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ([THL](#)) tiedote: Ajankohtaista koronaviruksesta COVID-19

Lue myös Työterveyslaitoksen ([TTL](#)) toimintaohjeet työntekijöille uuden koronaviruksen tartunnan ehkäisyyn.

STYL ry on vuonna 1973 perustettu yhdistys, jonka ensisijaisena tavoitteena on edistää työturvallisuutta Suomessa. Jäseninä ovat kaikki työturvallisuusalan merkittävimmät yritykset.

Lähdeaineistona on käytetty STYL ry:n jäsenyryksien, THL:n sekä Työterveyslaitoksen tiedotteita ja koulutusmateriaaleja.

Lisätietoja: John Bergman, toiminnanjohtaja@styl.fi, 045-613 6700